

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS LIGOS IR MOTINYSTĖS SOCIALINIO DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. IX-110 18, 22 IR 24 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-2177

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. birželio 27 d. sprendimo Nr. SV-S-800 „Dėl teisės aktų projektų išvadų“ 6 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pritarti Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 18, 22 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-2177 (toliau – Įstatymo projektas) tikslams, tačiau nepritarti Įstatymo projektu siūlomoms teisinio reguliavimo priemonėms dėl šių priežasčių.

1.1. Šiuo metu darbdaviai, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 13 straipsnio 2 dalimi, Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigoms kiekvieną mėnesį teikia praėjusio mėnesio duomenis apie apdraustųjų asmenų dirbtas ir nedirbtas dienas, neišskirdami tomis dienomis dirbtų (nedirbtų) valandų skaičiaus. Įpareigojimas visiems darbdaviams teikti informaciją apie tai, kiek valandų apdraustieji asmenys dirba, padidins administracinę naštą darbdaviams – reikės daugiau laiko duomenims apie apdraustųjų asmenų praėjusio mėnesio dirbtas ir nedirbtas dienas surinkti, susisteminti ir perduoti Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigoms, taip pat padidės programinės įrangos nurodytiems veiksams atlikti diegimo išlaidos.

1.2. Lietuvos Respublikoje nėra valstybės institucijos, kuri rinktų, apdorotų ir sistemintų duomenis apie apdraustųjų asmenų valandinį darbo laiką. Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) duomenimis, 2017 metais apdraustųjų asmenų (visomis valstybinio socialinio draudimo rūšimis) skaičius siekė 1 mln. 330 tūkst. Jei bus priimtas sprendimas pavesti Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigoms rinkti, apdoroti ir sisteminti duomenis apie apdraustųjų asmenų valandinį darbo laiką, Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigose padidės žmogiškųjų ir materialinių išteklių, reikalingų papildomai informacijai apie kiekvieną apdraustąjį asmenį apdoroti, poreikis.

1.3. Fondo valdybos duomenimis, 2018 metų gegužės mėnesį asmenų, kurie dirbo pirmus vaiko auginimo metus ir negavo visai arba gavo dalį vaiko priežiūros išmokos, buvo 204 ir tai sudarė 1 proc. vaiko priežiūros išmokų gavėjų, kurie augino vaikus iki šiems sukaks vieneri metai. Fondo valdyba prognozuoja, kad 2019 metais tokių asmenų bus 212, iš jų 42

apdraustieji gautų maksimalias 77,58 proc. išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio vaiko priežiūros išmokas, o 170 apdraustųjų gautų 54,31 proc. išmokos gavėjo kompensuojamojo uždarbio dydžio vaiko priežiūros išmokas. Papildomas lėšų poreikis Įstatymo projektui įgyvendinti (vaiko priežiūros išmokoms) 2019 metais sudarytų apie 3,7 mln. Eur. Konstitucinis Teismas yra konstatavęs, kad „<...> įstatymų leidėjas negali sukurti tokios teisinės situacijos, kai išleidžiamas įstatymas arba kitas teisės aktas, kuriam įgyvendinti reikia lėšų, bet tokių lėšų neskiriama arba jų skiriama nepakankamai“ (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimas „Dėl kai kurių teisės aktų, kuriais reguliuojami valstybės tarnybos ir su ja susiję santykiai, atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams“). Be to, Konstitucinis Teismas yra nurodęs, kad „teisės norma, kuria valstybė prisiima atitinkamą įsipareigojimą, <...> turi būti paremta materialiniais ir finansiniais ištekliais“ (Konstitucinio Teismo 1996 m. lapkričio 12 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atstatymo tvarkos ir sąlygų“ 8 straipsnio penktosios dalies ir 19 straipsnio pirmosios dalies normų atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijai“). Atsižvelgiant į jau priimtus įsipareigojimus (didinti neapmokestinamąjį pajamų dydį, skirti daugiau lėšų krašto apsaugai, didinti mokytojų ir medikų atlyginimus ir pan.), papildomi įsipareigojimai pažeistų fiskalinės drausmės taisyklės, nukrypti nuo Lietuvos stabilumo 2018 metų programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. balandžio 25 d. nutarimu Nr. 387 „Dėl Lietuvos stabilumo 2018 metų programos“, nustatytų 2018–2021 m. fiskalinių tikslų.

2. Atkreipti Lietuvos Respublikos Seimo dėmesį į tai, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė numato Lietuvos Respublikos Seimui 2019 m. pavasario sesijoje pateikti svarstyti Lietuvos Respublikos ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymo Nr. IX-110 pakeitimo įstatymo projektą, kuriame bus pasiūlytos teisinio reguliavimo priemonės, skirtos šeimų pajamoms pirmaisiais naujagimio gyvenimo metais bei darbo ir šeimos suderinamumui didinti.

Ministras Pirmininkas

Socialinės apsaugos ir darbo ministras

Lietuvos Respublikos
Socialinės apsaugos ir darbo ministras
Linas Kukuraitis

Asmenų priėmimo ir
dokumentų valdymo skyriaus
stilistė
Viktorija Balčiūtė-Starkuvienė
108-OP-23

Teisės skyriaus patarėja
Gintarė Bertauskienė
Gintarė Bertauskienė
2018-08-23